

Sztraj, Elżbieta

Zebranie Zakładu Historii Organizacji Nauki

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 25/2, 432

1980

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

mierzyć nie liczbą jego publikacji, tylko liczbą idei i koncepcji, które pod jego wpływem podjęli inni; oceniane według tego kryterium dzieło, jakiego dokonał w polskiej nauce prof. Suchodolski, trzeba uznać za olbrzymie. Prof. Wincenty Okoń stwierdził, że dzięki staraniom B. Suchodolskiego „Przegląd Pedagogiczny” cieszy się opinią jednego z najlepszych pism w swojej dziedzinie w skali światowej. W. Okoń uwydatnił również zasługi Jubilata dla stworzenia Komitetu Nauk Pedagogicznych. Miarą uznania dla B. Suchodolskiego w pedagogice światowej jest liczba stanowisk, jakie zajmuje w międzynarodowych organizacjach nauk pedagogicznych. Prof. Janusz Tazbir podkreślił, jak wielkie znaczenie mają prace B. Suchodolskiego dla ukazania i udokumentowania, że obok Polski „walczącej” istniała również Polska „myśląca”. Prof. Irena Wojnarowa zwróciła uwagę, że w swych pracach B. Suchodolski dokonuje integracji nauki, techniki i sztuki.

Po wysłuchaniu wyżej wymienionych wypowiedzi zebrani przeszli do sali kinowej Muzeum, gdzie obejrzeni film w reżyserii Mieczysława Wogta pt. *Wieliczka — Magnum Sal*, który plastycznie obrazuje związki nauki, techniki i sztuki. Na koniec uczestnicy spotkania udali się do planetarium. W półmroku, pod sztucznym nieboskłonem, na którym można było obserwować ruch gwiazd i planet — prof. B. Suchodolski podzielił się refleksjami o „przeszłości martwej”, która odeszła bezpowrotnie, oraz „przeszłości żywej”, obecnej w czasach współczesnych. Koło Naukowe Kasy im. Mianowskiego należy, zdaniem Profesora, do przeszłości żywej, gdyż zagadnienia, które podejmowali jego uczestnicy, są nadal aktualne.

Jan Kozłowski
(Warszawa)

INSTYTUT HISTORII NAUKI, OŚWIATY I TECHNIKI

ZEBRANIE ZAKŁADU HISTORII ORGANIZACJI NAUKI

13 grudnia 1979 r. odbyło się zebranie, na którym mgr Jan Piskurewicz przedstawił koncepcję pracy doktorskiej pt. *Spółeczny mecenat nauki w Królestwie Polskim w latach 1869—1905*. W wstępie referent uzasadnił zakres chronologiczny wybranego przez siebie tematu i dokonał próby zdefiniowania pojęcia „społecznego mecenatu nauki”. Przez pojęcie to autor rozumie zinstytucjonalizowaną działalność dużej grupy osób, mającą na celu roztoczenie opieki i udzielanie pomocy, przede wszystkim ekonomicznej — twórcom nauki. Zgodnie z powyższą definicją referent postanowił ograniczyć zakres swoich badań do instytucji formalnie zorganizowanych, tj. Kasy im. Mianowskiego, Muzeum Przemysłu i Rolnictwa oraz Warszawskiego Towarzystwa Lekarskiego.

W toku dyskusji zwrócono szczególną uwagę na pojęcie „społecznego mecenatu naukowego” w zastosowaniu do trudnych warunków politycznych Królestwa Polskiego, które uniemożliwiały lub hamowały działalność formalnie zorganizowanych instytucji społecznych. Sytuacja ta spowodowała, że starano się organizować mecenat naukowy wszelkimi innymi możliwymi środkami (np. przy redakcjach czasopism naukowych). W związku z tym, zdaniem dyskutantów, zawężenie problematyki badawczej do działalności trzech formalnie zorganizowanych instytucji spowodowałoby pominięcie wielu istotnych inicjatyw społecznych (doc. J. Żurawicka, dr E. Tomaszewski). Następnie przedyskutowano możliwość porównania społecznego mecenatu naukowego w Królestwie Polskim z tym samym zjawiskiem, występującym w krajach europejskich (doc. B. Jaczewski, doc. S. Amsterdamski, dr E. Tomaszewski). W podsumowaniu doc. B. Jaczewski zwrócił uwagę na możliwość uściślenia tytułu pracy.

Elżbieta Sztraj
(Warszawa)